

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1166/2022
02.11.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљених Исуфи Мухамеда и Исуфи Назмија, због кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези става 2. и 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених Исуфи Мухамеда и Исуфи Назмија, адвоката Стојана Зафировића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.52/19 од 16.12.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 201/2021 од 06.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 02.11.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Исуфи Мухамеда и Исуфи Назмија, адвоката Стојана Зафировића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.52/19 од 16.12.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 201/2021 од 06.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању К.52/19 од 16.12.2020. године окривљени Исуфи Мухамед и Исуфи Назми су оглашени кривим да су у својству саизвршилаца извршили по једно кривично дело силовање из члана 178. став 3. у вези става 2. и 1. у вези члана 33. КЗ и осуђени су и то окривљени Исуфи Мухамед на казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) месеци, а окривљени Исуфи Назми на казну затвора у трајању од 8 (осам) година, а у које казне им се урачунава време проведено у притвору од 08.08.2019. године до 18.12.2019. године.

Истом пресудом окривљени су обавезани на солидарно плаћање трошкова кривичног поступка Вишем јавном тужилаштву у Врању у износу од 370.980,00 динара, а суду у износу од 150.000,00 динара, као и на плаћање судског паушала у износу од по 15.000,00 динара сваки окривљени, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Малолетна оштећена АА је са законским заступником ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 201/2021 од 06.04.2021. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљених Исуфи Мухамеда и Исуфи Назмија, па је преиначена пресуда Вишег суда у Врању К.52/19 од 16.12.2020. године у погледу правне квалификације кривичног дела, тако што је Апелациони суд у Нишу

радње окривљених Исуфи Мухамеда и Исуфи Назмија, за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, правно квалификовао као кривично дело силовање из члана 178. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ, те је окривљене осудио и то окривљеног Исуфи Мухамеда на казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) месеци, а окривљеног Исуфи Назмија на казну затвора у трајању од 8 (осам) година, а у које казне им се урачунава време проведено у притвору од 08.08.2019. године до 18.12.2019. године, док је у осталом делу жалба браниоца окривљених одбијена као неоснована и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених Исуфи Мухамеда и Исуфи Назмија, адвокат Стојан Зафировић, због повреда одредаба члана 438. став 1. тачка 5) у вези члана 11. став 3. ЗКП и члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП у вези члана 178. став 3. у вези става 2. и 1. у вези члана 33. КЗ, те повреде одредбе члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, са предлогом да Врховни касациони суд уважи поднети захтев, те да укине пресуде Вишег суда у Врању К.52/19 од 16.12.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 201/2021 од 06.04.2021. године и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање, али пред другим већем, као и да сходно одредби члана 488. став 3. ЗКП одложи извршење правноснажне пресуде.

Врховни касациони суд је у седници већа, испитујући захтев за заштиту законитости браниоца окривљених у смислу одредби члана 487. Законика о кривичном поступку, оценио да је захтев недозвољен, из следећих разлога:

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП). Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП) окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле ограничено је право окривљеног и његовог браниоца на подношење захтева за заштиту законитости у погледу разлога због којих могу поднети овај ванредни правни лек и то таксативним набрајањем повреда закона које су учињене у првостепеном поступку и у поступку пред апелационим односно другостепеним судом и то због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) до 3) и члана 441. став 3. и 4. ЗКП.

Одредбом члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП прописано је да ће Врховни касациони суд у седници већа решењем одбацити захтев за заштиту законитости, ако је недозвољен (члан 482. став 2, члан 483. и члан 485. став 4. ЗКП).

У конкретном случају, бранилац окривљених као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) у вези члана 11. став 3. ЗКП, истицањем да је суд достављањем окривљенима оптужнице Вишег јавног тужиоца у Врању КТ.бр.78/19 од 04.11.2019. године, која није преведена на њихов матерњи албански језик, окривљенима ускратио право на употребу свог матерњег албанског језика и писма које им је дато сходно

члану 11. став 3. ЗКП, обзиром да се окривљени услед непознавања српског језика и ћириличног писма нису могли изјаснити о наводима из оптужнице и поднети писани одговор на исту сходно одредби члана 336. ЗКП, при чему је другостепени суд одлучујући о жалби изјављеној на првостепену пресуду окривљене позвао на седницу већа дана 06.04.2021. године позивима који такође нису били преведени на албански језик. Поред тога, бранилац окривљених као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, истицањем да је изрека првостепене пресуде неразумљива у погледу постојања претходног договора између окривљених Исуфи Мухамеда и Исуфи Назмија и малолетног ББ и јединственог умишљаја да изврше кривично дело силовање из члана 178. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ на штету малолетне оштећене АА, а неразумљива је и у погледу тога у чему се састоји примена силе према малолетној оштећеној од стране окривљених. Осим тога, бранилац окривљених указује и на повреду одредбе члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, истицањем да су малолетна оштећена АА и малолетни сведоци ВВ, ГГ и ДД током преткривичног поступка од стране ПУ Врање, ОКП Прешево и у истрази од стране ВЈТ у Врању испитани без изабраних или постављених пуномоћника из реда адвоката који су стекли посебна знања из области права детета и кривичноправне заштите малолетних лица.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљених правноснажне пресуде побија због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) и члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, те због повреде одредбе члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, а које повреде не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и њиховом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљених оценио недозвољеним.

Из напред изнетих разлога Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Исуфи Мухамеда и Исуфи Назмија, адвоката Стојана Зафировића одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић